

Strategiska mål 2024–2027

Mål för hela organisationen utifrån
Studiefrämjandets Strategi 2131

Strategiska mål 2024–2027

Strategiska mål 2024–2027 antogs av Studieförbundets förbundsstämma 2023. Strategiska mål – med 14 mål inom fem strategiområden – tar sin utgångspunkt i Strategi 2131 med ett antal ”önskade lägen” för Studieförbundet fram till år 2031.

Tillsammans med andra styrdokument ligger strategiska mål till grund för Studieförbundets lokala verksamhetsplanering över hela landet.

Den här skriften inleds med att beskriva den relation som strategiska mål har till andra styrdokument.

På sidan 4-5 ges en översiktlig bild av de 14 målen. På de följande sidorna återges målen, med förklarande text och även möjliga ”vägar till målet”. Det kan finnas fler möjligheter att nå målen än de som nämns i dessa vägar. Se dem som underlag för vägval och prioriteringar som kan verka i målen riktning.

Tillsammans gör vi löpande bedömningar av hur vi på bästa sätt når våra strategiska mål inom ramen för vår verksamhetsplanering.

Strategiska mål är ett av våra redskap för att utveckla god folkbildning över hela landet.

Strategiska mål och andra styrdokument

Strategiska mål är ett av Studieförbundets huvudsakliga styrdokument. Strategiska mål har en tydlig relation till andra viktiga styrdokument i vår organisation. Så här kan relationen beskrivas:

Verksamhetsåtagande

Inom ramen för nuvarande statsbidragssystem tas ett treårigt verksamhetsåtagande fram. Studieförbundets verksamhetsåtagande är skrivet utifrån strategiska mål 2024–2027. Genom att arbeta med de strategiska målen i hela organisationen kan vi uppfylla vårt gemensamma verksamhetsåtagande.

Studiefrämjandets strategiska mål 2024-2027

Strategiområde 1: Studiefrämjandet utvecklar demokratin

Mål 1.1

Studiefrämjandet ökar tillgängligheten och jämlikheten i folkbildningsverksamheten för personer som på grund av funktionsnedsättning, ohälsa eller socioekonomiska faktorer har sämre tillgång till kultur, bildning och föreningsliv.

Mål 1.2

Studiefrämjandet etablerar mötesplatser och verksamhetslokaler, egna eller i samverkan med andra aktörer, där behovet av folkbildning är särskilt stort.

Mål 1.3

Fler deltagare i Studiefrämjandets folkbildning ökar sin kunskap om demokratiska rättigheter, skyldigheter, möjligheter och utmaningar i vårt samhälle.

Strategiområde 2: Studiefrämjandet har lärandet i fokus

Mål 2.1

Studiefrämjandets cirkelledare är trygga i sin roll och har genomgående goda kunskaper om folkbildningens pedagogik, idégrund och ledarskap.

Mål 2.2

Studiefrämjandet utvecklar arbetssätt och pedagogiska verktyg för digital folkbildning med särskilt fokus på att utjämna digitaliserings- och utbildningsklyftor.

Mål 2.3

Studiefrämjandet ökar den pedagogiska kvaliteten och deltagarbredden inom våra profilområden natur, djur, miljö och kultur.

Strategiområde 3: Studiefrämjandet stärker förenings- livets roll i samhället

Mål 3.1

Studiefrämjandet stärker förmågan att möta våra medlems- och samverkansorganisationers utbildnings- och bildningsbehov inom föreningsutveckling i hela landet.

Mål 3.2

Studiefrämjandet bidrar till att öka inkludering, tillgänglighet och engagemang i civilsamhället.

Strategiområde 4: Studiefrämjandet står för hållbarhet

Mål 4.1

Studiefrämjandet tar fram gemensamma långsiktiga ambitioner och riktlinjer för en folkbildningsverksamhet som bidrar till hållbar utveckling.

Mål 4.2

Alla Studiefrämjandets arrangemang präglas av medvetna avvägningar för att säkerställa ekologisk, social och ekonomisk hållbarhet.

Mål 4.3

Studiefrämjandet stärker människors möjlighet att tillsammans påverka och hantera samhällsomställningar och samhällsreliga kriser.

Strategiområde 5: Hjärta och hjärna i Studiefrämjandet

Mål 5.1

Studiefrämjandet uppfattas av sina anställda och förtroendevalda som en organisation präglad av dialog, transparens och gemensamt lärande.

Mål 5.2

Studiefrämjandets samtliga anställda och förtroendevalda stärker årligen sin rollspecifika kompetens genom organisationens kompetensutveckling.

Mål 5.3

Studiefrämjandet genomför en organisationsöversyn med syfte att framtidssäkra och utveckla folkbildningsverksamhet i hela landet.

Strategiområde 1: Studieförbundet utvecklar demokratin

Önskat läge 2031

Studieförbundet stärker och utvecklar demokratin i Sverige. Varje dag anordnar vi folkbildning och kultur som ger våra deltagare nya kunskaper och nya insikter. Hos oss utvecklas demokratiska samtal och arbetsformer i det stora och i det lilla. Våra deltagare vet att Studieförbundet är en plats för lärande och stärkt demokrati.

(Ur Strategi 2131)

Mål 1.1

Studieförbundet ökar tillgängligheten och jämlikheten i folkbildningsverksamheten för personer som på grund av funktionsnedsättning, ohälsa eller socioekonomiska faktorer har sämre tillgång till kultur, bildning och föreningsliv.

Om målet

Att verka för tillgänglighet och jämlikhet i folkbildningsverksamheten handlar om att alla människor ska ha reella möjligheter att delta. Ett flertal rapporter från Folkbildningsrådet visar att vår, och andra studieförbunds, verksamhet i oproportionerligt hög grad når en välbärgad och välutbildad del av befolkningen. Vi vill bidra till att fler människor får

möjlighet att ta del av vår folkbildningsverksamhet och genom den blir mer delaktiga i samhället och demokratin.

I Studieförbundet ska vi de närmaste åren prioritera personer som på grund av funktionsnedsättning, ohälsa och/eller socioekonomiska faktorer (inkomst och utbildningsnivå) inte har samma möjligheter som andra att ta del av kultur, bildning och föreningsliv. Flera studier pekar på att personer med fysisk, psykisk eller intellektuell funktionsnedsättning eller ohälsa inte ges möjlighet att delta i samhället på jämlika villkor. Liknande samband finns mellan personer med funktionsnedsättning och delaktighet i demokratin. Ett sådant exempel är att valdeltagandet är lägre bland personer med funktionsnedsättning.

Socioekonomiska faktorer så som inkomst och utbildningsnivå påverkar också möjligheten till delaktighet i samhället. Många gånger överlappar sämre socioekonomiska förutsättningar med andra faktorer så som funktionsnedsättning, ålder eller att vara utrikesfödd.

Att alla människor har tillgång till livslångt lärande, ett rikt socialt liv samt möjlighet att påverka sitt liv och samhällsutvecklingen i stort, gör vår demokrati starkare. Som studieförbund är det själva kärnan av vårt uppdrag att bidra till detta.

Vägar till målet

- Vi når målet genom att prioritera och fördela resurser till insatser som ökar tillgängligheten och jämlikheten i vår verksamhet – och därmed i samhället.
- För att lyckas måste vi nå dem som inte av egen kraft hittar till oss. Vi behöver aktivt söka upp och bjuda in prioriterade målgrupper. Inte minst krävs att vi lyssnar till, och anpassar verksamheten utifrån, deras behov och förutsättningar.
- Engagemang i föreningslivet är en viktig faktor för ökad delaktighet i samhället. För att nå målet arbetar vi därför tillsammans med våra medlemsorganisationer för att inkludera fler i vår gemensamma verksamhet.
- Vi lär och inspireras av varandra över avdelningsgränserna. Detta är en framgångsfaktor för att nå

målet om en folkbildning som minskar klyftorna i samhället.

Mål 1.2

Studieförbundet etablerar mötesplatser och verksamhetslokaler, egna eller i samverkan med andra aktörer, där behovet av folkbildning är särskilt stort.

Om målet

Folkbildning är en gräsrotsrörelse. På vilka platser vi finns och verkar har stor betydelse för vår lokala förankring och skapar förutsättningar för en tillgänglig och demokratisk verksamhet. Vi ska finnas på platser där behov av folkbildning är särskilt stort, det vill säga där vår verksamhet gör reell skillnad för medborgarna i lokalsamhället.

Vi strävar aktivt efter att förlägga nya mötesplatser och verksamhetslokaler i områden där socioekonomiska faktorer spelar roll för medborgarnas delaktighet i samhället och demokratin. I synnerhet gäller detta storstädernas förorter och orter på landsbygden med begränsad tillgång till andra samhällsaktörer som bidrar med kultur, bildning och föreningsliv till lokalsamhället. Dessa områden överlappar ofta med platser där många medborgare upplever att de saknar demokratiskt inflytande och medbestämmande. Denna upplevelse vill vi, genom vår verksamhet, bidra till att förändra.

Studieförbundets mötesplatser och verksamhetslokaler ska präglas av en inbjudande och inkluderande miljö där verksamheten och deltagarna är i fokus. Våra mötesplatser och verksamhetslokaler strävar efter att vara nav för andra föreningsverksamheter, i synnerhet våra medlemsorganisationers. Dessa platser fungerar som hubbar för såväl det etablerade föreningslivet som för nya föreningar, sociala rörelser och nätverk.

Målet prioriterar såväl mötesplatser som verksamhetslokaler. Mötesplatser definieras här som tillfälliga insatser i redan etablerade lokaler. Verksamhetslokaler är lokaler, i egen regi eller i samverkan med andra, som avser en långsiktig och mer permanent närvaro på platsen. Utifrån behovsanalys gör vi avvägningar kring när etablerande av

mötesplatser respektive verksamhetslokaler ger bäst effekt.

Vägar till målet

- Vi når målet genom att själva ta initiativ till aktiv samverkan med lokalsamhällets aktörer – kommuner, regioner, myndigheter och civilsamhälle.
- Vi strävar efter att skapa platser som kan utvecklas till nav och hubbar för lokal folkbildning och mobilisering, i samverkan med såväl medlemsorganisationer som andra föreningar, sociala rörelser och nätverk.
- Vi utvecklar våra mötesplatser och verksamhetslokaler utifrån analyser av verksamhetens, deltagarnas och lokalsamhällets behov. Lokala eller regionala behov av vår folkbildningsverksamhet ska vara särskilt vägledande när beslut tas.
- Målet ska ses långsiktigt, där tidiga insatser som görs i riktning mot målet också är betydelsefulla. Det kan till exempel vara projekt och verksamhetsinsatser, där fysisk etablering är tänkt att ske vid ett senare tillfälle.

Mål 1.3

Fler deltagare i Studieförbundets folkbildning ökar sin kunskap om demokratiska rättigheter, skyldigheter, möjligheter och utmaningar i vårt samhälle.

Om målet

Studieförbundet ska vara en motvikt till de krafter som hotar vår demokrati. Hoten finns i vår omedelbara närhet. Svagt förtroende för de demokratiska institutionerna, minskat engagemang i politiska partier, ifrågasättande av yttrandefrihet och fri kultur är några exempel.

Demokrati är ett sätt hantera våra skilda åsikter. Demokratiska samtal är därför en motvikt till destruktiv polarisering, desinformation, alternativa fakta och hat och hot i samhällsdebatten. Demokratiska samtal bygger på kunskap och reflektion om demokratiska rättigheter, skyldigheter, möjligheter och utmaningar samt om de målkonflikter och kompromisser som är dimensioner i den demokratiska praktiken.

Folkbildning är i sig ett sätt att stärka demokratin. Vår roll som studieförbund är att underlätta för människor att tillsammans med andra engagera sig i folkbildande verksamhet och föreningsliv. Vårt aktiva stöd till det lokala föreningslivet är ett demokratiskt grundarbete. Därmed skapar vi förutsättningar för ett ökat samhällsengagemang, nu och i framtiden.

Målet syftar till att alla deltagare i Studieförbundet ska ges möjlighet att öka sina demokratiska kunskaper genom sitt deltagande i vår folkbildningsverksamhet. Detta kan ske med den demokratiska bildningen i centrum eller som en effekt av själva deltagandet i studiecirkeln, oavsett ämne.

Vägar till målet

- Vi når målet genom att i all verksamhet tydliggöra folkbildningens demokratiska innebörd. Det betyder också att vi i alla sammanhang som organisation tydligt ska markera och stå upp för demokratiska fri- och rättigheter. Vår roll som ett partipolitiskt oberoende studieförbund ger oss stora möjligheter att agera kraftfullt på detta område.
- Vi utvecklar och genomför verksamhet där demokratisk bildning är huvudsaken. Samtal och möten mellan människor med olika värderingar och ståndpunkter är sällsynta, även i folkbildningen. Vi ska bidra till att de blir fler.
- Vi säkerställer att fler av våra deltagare ska mötas av frågeställningar, och ges möjlighet till samtal, om demokratiska rättigheter, skyldigheter, möjligheter och utmaningar.

Strategiområde 2: Studieförmedlingen har lärandet i fokus

Önskat läge 2031

Studieförmedlingen är en ledande aktör för lärande på folkbildningspedagogikens grund. Hos oss står varje deltagares bildningsresa i centrum. Studieförmedlingen kännetecknas av våra främsta ambassadörer – våra kompetenta och engagerade cirkelledare.

(Ur Strategi 2131)

Mål 2.1

Studieförmedlingens cirkelledare är trygga i sin roll och har genomgående goda kunskaper om folkbildningens pedagogik, idégrund och ledarskap.

Om målet

All vår verksamhet vilar på folkbildningspedagogiken, där det gemensamma lärandet i gruppen, utifrån deltagarnas behov och erfarenheter, är centrala inslag. Pedagogiken utmanas och utvecklas över tid av nya behov och förutsättningar och detta ställer i sin tur nya krav på uppdaterad kompetens och kontinuerligt lärande.

Det kan ibland vara en balansgång att stå fast vid folkbildningens idégrund – och samtidigt inte fastna i förlegade former för hur människor vill mötas, lära, kommunicera och skapa. Vi vill bidra till att fördjupa den folkbildningspedagogiska kompetensen sam-

tidigt som vi bidrar till pedagogisk utveckling i takt med tiden.

Särskilt i fokus för detta arbete är våra cirkelledare. Cirkelledarnas roll skiftar i olika grupper, men oavsett det behöver vi i högre grad tydliggöra deras stora betydelse i all verksamhet. Genom att skapa förutsättningar för trygga cirkelledare med god kunskap om folkbildningshantverket skapar vi också förutsättningar för en folkbildningsverksamhet av god kvalitet. Vidare stärker vi cirkelledarna på det personliga planet och ger dem värdefulla kompetenser som i slutändan stärker dem genom hela livet.

Genom ett dynamiskt samspel mellan deltagare, cirkelledare och anställda utvecklar vi lärandet i organisationen, med mod och kraft att tänka och pröva nytt – på en stabil folkbildningsideologisk grund.

Vägar till målet

- Vi erbjuder årligen våra cirkelledare kompetenshöjande utbildningar av hög kvalitet inom folkbildningspedagogik, metodik och ledarskap i hela organisationen.
- Vi har i samtliga avdelningar en aktiv dialog med våra cirkelledare och är lyhörda inför deras behov kopplat till cirkelledaruppdraget. Dialogen syftar också till att lära av våra cirkelledare och på så sätt utveckla verksamheten och lärandet i studiecirkeln, i takt med deltagarnas och samhällets behov.
- Vi prioriterar insatser för verksamma inom Studieförbundet som ökar vår kunskap kring lärande på folkbildningspedagogikens grund, både som idé och praktik.

Mål 2.2

Studieförbundet utvecklar arbetssätt och pedagogiska verktyg för digital folkbildning med särskilt fokus på att utjämna digitaliserings- och utbildningsklyftor.

Om målet

Digitaliseringen och dess effekter i samhället är omfattande och kommer fortsätta öka. Detta är både en utmaning och en möjlighet. I samband med en ökad digitalisering riskerar också digitaliseringsklyftan öka. Det vill säga klyftan mellan de som har tillgång till, och kunskap att använda, den digitala tekniken och de som inte har det. I ett digitaliserat samhälle kan ökande digitaliseringsklyftor i sin tur innebära att vissa personers möjlighet till bildning och delaktighet i demokratin minskar. Rätten till bildning och folkbildningens uppdrag att minska utbildningsklyftorna hänger därför tätt ihop med samhällets pågående digitalisering.

Som studieförbund är det vår roll att motverka att dessa klyftor ökar. I detta är också digitaliseringen en möjlighet. Med stöd av digital teknik och digitalt lärande kan fler personer som tidigare inte haft tillgång till folkbildning på grund av boendeort, ekonomi eller funktionsnedsättning ges bättre förutsättningar att delta. Denna möjlighet ska vi bidra till att skynda på genom vår digitala verksamhet.

I ett alltmer digitaliserat samhälle kommer nya behov och krav kopplat till deltagande i kultur, bildning och föreningsliv uppstå. Dessa påverkar inte bara oss som studieförbund och de sätt vi bedriver vår verksamhet utan även våra medlems- och samverkansorganisationer. Vi behöver förhålla oss till ett samhälle där digitalt deltagande och engagemang samsas med fysiskt. För detta behöver vi utvecklade arbetssätt och pedagogiska verktyg som svarar mot de nya behoven.

Vägar till målet

- Vi når målet genom att erbjuda verksamhet som ökar människors digitala grundkompetens, och bidrar därmed till att minska digitaliserings- och utbildningsklyftor.

- Vi utvecklar behovsanpassat digitalt lärande på folkbildningspedagogikens grund inom våra profilområden.
- Vi erbjuder våra deltagare en digital infrastruktur för lärande genom tillhandahållande av plattformar för digitalt lärande.
- Vi erbjuder möjligheter för medarbetare, cirkelledare och deltagare att utforska och lära sig mer om digitala arbetssätt, verktyg och modeller för kommunikation, lärande och skapande.
- Vi gör pedagogiska avvägningar kring när vi använder digitala former för lärande och när andra lärandeformer är bättre anpassade.

Mål 2.3

Studiefrämjandet ökar den pedagogiska kvaliteten och deltagarbredden inom våra profilområden natur, djur, miljö och kultur.

Om målet

Studiefrämjandets profilområden – natur, djur, miljö och kultur – är vår särart och grunden i vår verksamhet. Studiefrämjandet ska vara det naturliga valet för bildning om nutids- och framtidsfrågor inom natur och miljö, bildning om samspelet mellan människa och djur samt bildning för en kreativ och fri kultur. Genom att utveckla den pedagogiska kvaliteten och öka deltagarbredden inom profilområdena stärker vi vår särart som studieförbund.

Den första delen av målet handlar om den pedagogiska kvaliteten. Studiefrämjandets kärnkompetens är de pedagogiska delarna i verksamheten som sedan kompletteras med samverkanspartners ämneskompetens för att skapa relevant folkbildning. Deltagarna ska uppleva att Studiefrämjandet,

särskilt inom våra profilområden, besitter folkbildningspedagogisk spetskompetens.

Den andra delen av målet handlar om deltagarbredden. Studiefrämjandet vill särskilt bidra till bildning inom natur, djur, miljö och kultur för dem som på grund av funktionsnedsättning, ohälsa eller socioekonomiska faktorer i dag inte tar del av vår verksamhet. En verksamhet som når en större bredd av deltagare möjliggör också för bildning som bryter segregationen mellan människor i olika åldrar, från olika bakgrunder och med olika erfarenheter och förutsättningar.

Vägar till målet

- Vi prioriterar verksamhetsutveckling som utgår från våra profilområden. Inom profilområdena kompletteras ämneskunskap med hög pedagogisk kvalitet i verksamheten.
- Vi utvecklar arbetssätt och pedagogik som är särskilt anpassat för våra profilområden och verksamhetens förutsättningar. Det innebär exempelvis att vi prioriterar arbetssätt och pedagogik som stärker lärande i och av naturen, lärande tillsammans med djur, lärande om vår miljö och lärande genom deltagande i eller upplevelser av kultur.
- Programförd studiecirkelverksamhet (kursverksamhet) utvecklas i första hand inom ramen för våra profilområden.
- Vid planering av all verksamhet ska de prioriterade målgruppernas behov och möjligheter att delta särskilt beaktas, exempelvis vad gäller pedagogik, innehåll, lokaler och prissättning.
- Deltagarnas upplevelse av den pedagogiska kvaliteten och deras generella nöjdhet med verksamheten de deltar i är ett viktigt mått för att följa upp målluppfyllelsen.

Strategiområde 3: Studieförmedlingen stärker föreningslivets roll i samhället

Önskat läge 2031

Studieförmedlingen är en självklar samarbetspartner för föreningslivet. Vårt pedagogiska arbete är ett bärande inslag i våra medlemsorganisationers och många andra föreningars verksamheter. Vi fångar upp och stöttar nya sociala rörelser, nätverk och andra former av engagemang.

(Ur Strategi 2131)

Mål 3.1

Studieförmedlingen stärker förmågan att möta våra medlems- och samverkansorganisationers utbildnings- och bildningsbehov inom föreningsutveckling i hela landet.

Om målet

Studieförmedlingen ska vara en konstruktiv initiativtagare till samarbete med föreningslivet och vår pedagogiska kompetens och vårt kunnande inom föreningsutveckling ska vara vårt kännetecken. En viktig utgångspunkt är vår förmåga att se, förstå och möta föreningslivets behov, särskilt i frågor som är relaterade till folkbildning och lärande. Genom folkbildning bidrar vi till att stärka och utveckla det svenska civilsamhället i allmänhet och våra medlems- och samverkansorganisationer i synnerhet. På detta sätt

tydliggör vi också vår roll som studieförbund.

Medlems- och samverkansorganisationernas utbildnings- och bildningsbehov inom föreningsutveckling är fortsatt stort och förväntningar finns på Studieförbundets förmåga och kapacitet att möta detta. Våra medlems- och samverkansorganisationer kommunicerar behov av ett starkt studieförbund som prioriterar rätt stöd utifrån det som ska vara vår kärnkompetens. Det är när det kommer till kunskap och kompetens inom pedagogik och föreningsutveckling som Studieförbundets roll blir tydlig.

Vägar till målet

- Förmåga att leda utbildningar och förnyelseprocesser i föreningslivet ska vara en central del av en studieförbunds verktygslåda. Mer konkret kan det exempelvis gälla att bidra med kompetens om styrelsearbete, organisation, föreningsledarskap, engagemang, tillgänglighet, ekonomi- och valberedningsarbete.
- För att nå målet utvecklar vi kompetens om föreningskunskap och föreningsutveckling bland samtliga verksamhetsnära anställda.
- Tillsammans med våra medlemsorganisationer tar vi, så väl nationellt som lokalt, fram behovsanpassade utbildnings- och bildningsinsatser utifrån gemensamma planer. Stärkt nationell, regional och lokal samverkan mellan oss och medlemsorganisationerna är prioriterat för att möjliggöra detta.
- Vi tillgängliggör vår kompetens inom föreningsutveckling för alla medlemsorganisationer såväl på nationell som lokal nivå.

Mål 3.2

Studieförbundet bidrar till att öka inkludering, tillgänglighet och engagemang i civilsamhället.

Om målet

Varken Studieförbundet eller våra medlemsorganisationer representerar i dag samhället som helhet – oavsett om det gäller deltagande i verksamheten eller representation i styrelser och i personalstyrkor.

Det finns i dag en föreningssegregation i synnerhet i de traditionella folkrörelserna. Folkbildningen ska verka för en ökad mångfald människor att påverka sin livssituation och skapa engagemang att delta i samhällsutvecklingen. Vi vill bidra till detta genom att skapa fler tillfällen för bildning där vi tillsammans med våra närmsta samverkansorganisationer möjliggör ett mer inkluderande och tillgängligt civilsamhälle.

Tillgängliggörande av de resurser som folkbildningen besitter är helt nödvändigt om vi ska uppnå våra ambitioner om ett civilsamhälle som är till för alla. I ett civilsamhälle i förändring handlar detta inte bara om traditionella föreningar utan även om organisering i nya sociala rörelser, nätverk och andra former av engagemang. Här har också folkbildningen en unik möjlighet att genom vår verksamhet bidra med infrastruktur som annars främst finns för registrerade föreningar. Studieförbundet ska genom kunskap och resurser vara fler människors väg in i ett engagemang i civilsamhället. Samverkan med Studieförbundet kan då möjliggöra för dessa människor att hitta former för såväl kortsiktiga bildningsinsatser som långsiktigt stabil organisering.

Vägar till målet

- Vi når målet genom att i lokalsamhället identifiera orsakerna till att människor inte tar del av folkbildning och föreningsliv. Därefter ska vi så långt som möjligt undanröja hinder, och underlätta för fler att engagera sig.
- Vi ska generöst tillgängliggöra vår kunskap och våra resurser för nya och etablerade föreningar, ideella rörelser och nätverk.
- Vi bidrar till att länka samman nybildade och mer etablerade föreningar, så att nya samarbeten kan uppstå. Här kan våra medlems- och samverkansorganisationer ha en nyckelroll.
- Vi arrangerar möten och sammankomster där samtal förs kring inkludering, tillgänglighet och engagemang i civilsamhället. Studieförbundet ska vara en stark röst för ett starkt civilsamhälle.
- Tillsammans med våra medlems- och samverkansorganisationer arbetar vi för att tillgängliggöra vår gemensamma verksamhet för fler människor.

Strategiområde 4: Studieförämjandet står för hållbarhet

Önskat läge 2031

Studieförämjandet är en självklar aktör i Sveriges omställning till ett hållbart samhälle. Som partipolitiskt, fackligt och religiöst obunden bildningsplattform bidrar vi med kraft för att Sverige ska nå målen i Agenda 2030.

(Ur Strategi 2131)

Mål 4.1

Studieförämjandet tar fram gemensamma långsiktiga ambitioner och riktlinjer för en folkbildningsverksamhet som bidrar till hållbar utveckling.

Om målet

Att skapa ett mer hållbart samhälle är vår tids ödesfråga. Omställningen till ett hållbart samhälle går för långsamt. Här krävs modiga politiska beslut, men också kraftfulla insatser för att öka människors kunskaper, insikter och förändringsvilja. Utgångspunkten är de mål som tydliggörs i Agenda 2030, och som omfattar hållbarhetens ekologiska, sociala och ekonomiska dimensioner.

Miljö är ett av Studieförbundets profilområden. Genom vår historia och med vår starka anknytning till landets största natur- och friluftsförbund har vi ett särskilt stort ansvar, och stora möjligheter, att bidra med viktiga insatser på detta område. Människans påverkan på miljön ger effekter som är såväl sociala som ekonomiska. På samma sätt påverkar sociala och ekonomiska faktorer vår miljö. Samhällen som är mer demokratiska och mer jämlika tenderar också till att vara mer ekologiskt hållbara.

Hållbarhet ska vara Studieförbundets ledstjärna i allt vi gör. Där är vi inte i dag och det finns ett behov av att sätta en grundläggande riktning för hållbarhetsarbetet som samlar förbundet. Studieförbundets bidrag till omställningen till ett hållbart samhälle görs på två sätt, dels genom den folkbildningsverksamhet vi bedriver, dels genom ett tydligt hållbarhetstänk i förbundet som leder till vår egen omställning.

Vägar till målet

- Vi når målet genom att ta fram ambitioner för hur vår folkbildningsverksamhet och vår organisation ska bidra till ett hållbart samhälle.
- Vi utvecklar lokal folkbildningsverksamhet med hållbarhet som ledstjärna utifrån människors och samhällets behov. Dessa kan skifta över tid och i olika delar av landet. I verksamhetsplanering reflekterar vi över vilka delar av målen i Agenda 2030 vi ska prioritera i första hand.
- Vi prioriterar verksamhetsutveckling som ökar verksamhetens bidrag till samhällets gemensamma omställning genom exempelvis minskad miljöpåverkan eller ökad jämlikhet.
- Genom att dela med oss av kunskap och erfarenheter bidrar vi successivt till att stärka vår förmåga att bedriva folkbildning för ett mer hållbart samhälle.
- På såväl nationell som lokal nivå tar vi fram planer för hur förbundet ska ställa om för att bidra till målen i Agenda 2030.

Mål 4.2

Alla Studieförbundets arrangemang präglas av medvetna avvägningar för att säkerställa ekologisk, social och ekonomisk hållbarhet.

Om målet

Folkbildningen är en av Sveriges största arrangörer av kultur och föreläsningar av olika slag. Dessa arrangemang bidrar med viktiga kulturupplevelser och bildningstillfällen i sig men kan utöver det också ge andra effekter. Studieförbundet har, genom de arrangemang som anordnas av oss, möjlighet att föregå med gott exempel genom att i planering och genomförande sätta fokus på hur vi genom vår verksamhet kan bidra till ökad ekologisk, social och ekonomisk hållbarhet.

Våra arrangemang har påverkan på och påverkas av samtliga tre dimensioner av hållbarhet. När vi gör medvetna val kring resor, lokaler, avfall och energi kan vi minska påverkan av våra arrangemang på miljön. Genom att tänka kring när på året vi lägger arrangemang, hur arrangemanget genomförs och vilka som deltar möjliggör vi för mer socialt hållbara arrangemang. Genom att göra avvägningar kring inträden och kursavgifter skapar vi förutsättningar för arrangemang som når fler oavsett ekonomiska förutsättningar.

Med arrangemang avses i detta mål såväl kulturprogram som interna arrangemang och möten så som personalkonferenser, utbildningar och liknande.

Vägar till målet

- I planering och genomförande av alla arrangemang – interna och externa – ska vi agera ansvarsfullt, utifrån hållbarhetens tre dimensioner. Studieförbundet ska föregå med gott exempel genom medvetna val för hållbarhet.
- Vi erbjuder medarbetare, förtroendevalda och cirkelledare möjligheter till fördjupade kunskaper om hållbara arrangemang.

- Vi inspireras och lär av varandra, våra deltagare och medlemsorganisationer i hur vi kan skapa hållbara folkbildningsarrangemang.

- Vi följer upp och utvärderar hållbarhetsarbetet på våra arrangemang.

Mål 4.3

Studiefrämjandet stärker människors möjlighet att tillsammans påverka och hantera samhällsomställningar och samhälleliga kriser.

Om målet

Många människor upplever oro inför framtiden. Sannolikt väntar en längre period där flera parallella kriser – klimatkris, demokratikris och krig i vår närhet – kommer att påverka människors vardag. I denna oro kan Studiefrämjandet stå för hopp och trovärdighet genom att erbjuda folkbildning som stärker människors möjlighet att såväl påverka som hantera de omställningar och kriser som de ställs inför.

Studiefrämjandet jobbar utifrån utgångspunkten att vi tillsammans kan bidra till ett mer hållbart sam-

hälle. Vi vill genom vår verksamhet stärka samhällelig resiliens (motståndskraft) och öka människors förmåga att själva och tillsammans med andra påverka och hantera pågående samhällsomställningar och kriser. Studiefrämjandets profil och en etablerad verksamhet inom exempelvis friluftsliv, miljö, jakt, odling, insatser för nyanlända och kultur ökar våra förutsättningar till viktiga insatser på detta område.

Vägar till målet

- Vi når målet genom att i hela landet utveckla verksamhet som syftar till att ge fler människor kunskap och verktyg för att påverka och hantera samhällsomställningar och kriser.

- Vi stärker vår samverkan med civilsamhälle och offentliga aktörer. Genom att bygga partnerskap och gemenskap i lokalsamhället ökar förutsättningarna för långsiktigt hållbar utveckling, även då kriser uppstår.

- Vi står för trovärdig folkbildning genom att alltid utgå vi från väletablerad forskning om såväl krisernas ursprung som de samhälleliga och mänskliga faktorer som påverkar möjligheten till omställning och påverkan.

Strategiområde 5: Hjärta och hjärna i Studieförbundet

Önskat läge 2031

Studieförbundet är en samlad organisation med gemensamt "hjärta och hjärna". Våra värderingar och vår kunskap genomsyrar allt vi gör. I relationen med våra cirkelledare, deltagare och medlemsorganisationer hjälps vi åt, tar ansvar och utvecklas tillsammans. Cirkelledare, förtroendevalda och medarbetare har ett öppet och nyfikt förhållningssätt till lärande och utveckling.

(Ur Strategi 2131)

Mål 5.1

Studieförbundet uppfattas av sina anställda och förtroendevalda som en organisation präglad av dialog, transparens och gemensamt lärande.

Om målet

Vi vill vara ett studieförbund som, utöver att sätta en tydlig kvalitetsstämpel på vår folkbildning, vill göra detsamma med vår organisations inre liv. Om vår organisation fungerar bra, betyder det att vi kan ägna all vår kraft och kreativa energi till att stärka folkbildningsverksamhet med deltagare och medlemsorganisationer i hela landet. Genom att i hela organisationen utveckla en lärandekultur som tar sin utgångspunkt i dialog och transparens skapar vi förutsättningar för hela Studieförbundet att utvecklas i takt med våra strategier, mål, uppdrag och verksamhetens behov.

Studiefrämjandet ska ses som en organisation som sätter dialog, transparens och gemensamt lärande högt upp på agendan. Genom dialog görs olika perspektiv synliga och hjälper oss att reflektera över vår roll i samhället. Vi är transparenta och öppna mot varandra och omvärlden. Vi samverkar med andra och varandra genom att generöst dela med oss och tillsammans lära av lyckade satsningar, metoder och arbetssätt. Vi delar även med oss av lärdomar vi dragit när det inte har gått som vi planerat. Grundläggande för en gemensam organisationsutveckling är forum och former för gemensamt lärande.

Vägar till målet

- Alla vi som verkar i Studiefrämjandet ska sätta dialog, transparens och gemensamt lärande högt upp på agendan. Dessa fyra nyckelord ska vi ha i minnet när vi leder, planerar och utvecklar organisationen i våra olika roller.

- Inom hela organisationen bidrar vi till utvecklingen av Studiefrämjandet. Särskilt bidrar vi till detta genom dialog, transparens och gemensamt lärande kring vår verksamhetsutveckling i organisationen. Vi prioriterar arbetssätt som i det stora och det lilla bidrar till mer dialog, transparens och gemensamt lärande.

- Vi utvärderar och analyserar hur vi kan skapa förutsättningar för mer dialog, transparens och gemensamt lärande.

Mål 5.2

Studiefrämjandets samtliga anställda och förtroendevalda stärker årligen sin rollspecifika kompetens genom organisationens kompetensutveckling.

Om målet

Kompetenta och engagerade anställda och förtroendevalda är en förutsättning för att vi ska lyckas i vårt uppdrag. Genom kompetensutveckling säkerställer

vi det kontinuerliga lärandet hos medarbetare och förtroendevalda i organisationen. Vi får människor att vilja verka hos oss, utvecklas och stanna kvar.

Kompetensutveckling förnyas i samspel med de behov och förutsättningar som finns hos våra deltagare och i vår omvärld. För att fortsätta bidra med relevant folkbildning behöver vi som studieförbund kontinuerligt utveckla vår kompetens. Särskilt viktig är sådan kompetens som stärker vår särart, både den allmänna folkbildningsmässiga och Studiefrämjandets egen. Studiefrämjaren ska ha kärnkompetenser som utmärker vår spetskompetens inom demokrati, lärande, föreningsliv och hållbarhet.

Alla i Studiefrämjandet, såväl medarbetare som förtroendevalda, ska känna sig trygga och kompetenta i sina roller. Kompetens är ofta rollspecifik men inom ramen för vår kompetensutveckling finns också grundläggande kunskaper och färdigheter kopplade till folkbildningspedagogik samt folkbildningens idé och uppdrag som bör ses som allmängiltiga.

Vägar till målet

- Vi når målet genom att genomföra kompetensutveckling både på avdelningsnivå och på nationell nivå. Avdelningarna har en nyckelroll för att planera och genomföra kontinuerlig kompetensutveckling utifrån de lokala behoven.

- På nationell nivå tas en gemensam kompetensutveckling fram för att utifrån verksamhetens behov stärka gemensamma kärnkompetenser.

- Vi prioriterar insatser som bidrar till lärande och ökad kompetens i vardagen. Det görs inom och mellan avdelningarna.

- Vi skapar förutsättningar för organisationsgemensamt lärande genom att inom organisationen bjuda in till tillfällen att dela med oss av och tillgängliggöra specifik kompetens.

- Vi har tydliga rutiner för att i samband med påbörjande eller avslutande av anställning och uppdrag möjliggöra för mesta möjliga lärande för individ och organisation.

Mål 5.3

Studiefrämjandet genomför en organisationsöversyn med syfte att framtidssäkra och utveckla folkbildningsverksamhet i hela landet.

Om målet

Medborgarnas bildningsbehov förändras, vilket gör att folkbildningen ständigt behöver utvecklas. Samtidigt förändras nu krav på och politiska förutsättningar för folkbildningen. Samtidigt som dessa förändringar påverkar folkbildningsbranschen och oss som studieförbund ser vi att folkbildningen och vår verksamhet behövs, kanske mer än någonsin. Inom ramen för Studiefrämjandets profil natur, djur, miljö och kultur samlas många av de ämnen som människor i dagens samhälle har ett stort bildningsbehov av eller känner stor bildningslust kring. Genom vår verksamhet och med hjälp av folkbildningens pedagogik och metodik skapar vi förutsättningar för lärande, upplevelser och positiv samhällsutveckling.

Studiefrämjandet är i dag ett av Sveriges största studieförbund. Vi vill säkerställa att kvalitativ och relevant folkbildning erbjuds även i framtiden. De förändringar som nu sker av folkbildningen möjliggör också för reflektion kring vår organisation och hur vi på bästa sätt kan vara ändamålsenliga även i

fortsättningen. Reflektion är en viktig del av lärandet men också en viktig del i vår organisationsutveckling. Målet syftar till reflektion genom en organisationsöversyn.

Utgångspunkten för översynen ska vara att våra deltagare också framöver ska erbjudas en kvalitativ och relevant folkbildningsverksamhet i hela landet utifrån sina behov, våra profilområden och vår strategi. Översynen ska särskilt beakta organisatoriska och verksamhetsmässiga effekter av det nya statsbidraget, den pågående folkbildningsutredningen, aktuell forskning och eventuella regeringsförslag som påverkar folkbildningen.

Vägar till målet

- Under strategiperioden 2024–2027 genomförs en organisationsöversyn med sikte på framtida folkbildningsverksamhet. Arbetet med översynen ska rapporteras och läggas fram för förbundsstämmorna 2025 och 2027 och innehålla omvärlds- och invärldsanalyser och eventuella förslag kopplade till Studiefrämjandets organisation, verksamhet, finansiering och styrning.
- Organisationsöversynen genomförs i hela Studiefrämjandet med förbundsstämman och förbundsstyrelsen som uppdragsgivare.

Studiefrämjandets vision:

Att alla människor har kunskap,
kraft och utrymme att delta
i utvecklingen av ett hållbart
och demokratiskt samhälle.